Noui şi zguduitoare amănunte asupra grozăviilor cutremurului

In Capitală şi în cuprinsul ţării

ORA 3 NOAPTEA

La fostul bloc Carlton

se scot mereu cadavre. — Aproape toţi morţii sunt de nerecunoscut, din cauza carbonizării şi a mutilării

Lucrările pentru înlăturarea ruinelor fostului bloc „Carlton" au continuat cu intensitate şi în tot cursul nopţii, executate fiind de echipe militare şi de nenumărate echipe de legionari şi legionare.

Lucrările însă merg extrem de anevoios, din cauza valurilor de aburi cari învăluie uriaşa movilă de dărâmături şi cari — cu toată tăria reflectoarelor — împiedică uneori aproape complet, vederea.

Cu cât lucrările de perforare a mormanelor de blocuri de beton devin mai ample cu atât — prin golurile făcute de perforatoare, — aburii cu mirosuri sufocante ţâşnesc mai din belşug.

*

Am arătat, în numărul nostru de Miercuri că, lucrările pentru perforarea unui tunel dinspre bulevardul Brătianu, în preajma magazinului „Uniunii Sindicatelor agricole", începute Luni seara, au trebuit să fie abandonate Marţi seara, după 24 de ore, întrucât se dăduse de foc.

Intrucât focul, după cum se pare, a fost stins, — căci fum nu se mai vede răzbătând de sub dărâmături, — lucrările pentru continuarea tunelului au fost reluate Miercuri seară târziu.

*

Cu cât se continuă săpăturile şi dărâmăturile sunt înlăturate, cu atât numărul victimelor îngrozitoarei nenorociri sporeşte, dela un ceas la altul.

Până Miercuri noapte la ora 12, s'a izbutit să se scoată de sub dărâmături 96 de cadavre.

După ora 12 noaptea s'a mai dat de alte două cadavre, la colţul dintre b-dul Brătianu şi str. Regală, acolo unde se afla odată bodega „Carlton".

Prinse între blocuri masive şi încurcate între reţelele de fierărie, aceste cadavre n'au putut fi scoase, — cu toate stăruinţele depuse, — până la ora când închidem ediţia presentă.

Pentru identificarea cadavrelor dela „Carlton"

Comunicatul Institutului Medico-Legal

Direcţiunea Institutului medico-legal constatând că mai sunt încă 44 de cadavre neidentificate roagă insistent aparţinătorii şi cunoscuţii persoanelor ce şi-au găsit moartea prin prăbuşirea blocului Carlton, să vie de urgenţă la acest institut, pentru accelerarea lucrărilor de identificare.

Este în interesul publicului ca recunoaşterea cadavrelor să se facă înainte de completa lor descompunere.

SITUAŢIA CLĂDIRILOR MINISTERULUI EDUCAŢIEI NAŢIONALE

Cutremurul de Sâmbătă noaptea a pricinuit mari avarii localului ministerului educaţiei naţionale. Etajul II fiind mai expus, biurourile direcţiei contabilităţii au fost evacuate la colegiul „Sf. Sava".

La culte ravagiile au fost mai reduse. Totuşi şi aici destul de importante. Frontonul dela intrarea principală ameninţând cu prăbuşirea, accesul în minister se face prin intrarea laterală.

Şcolile din Capitală, în majoritate, au avut mult de suferit de pe urma cutremului. Nu s'a luat o măsură generală în ce priveşte suspendarea cursurilor, acest ucru făcându-se dela caz la caz.

Inchiderea teatrului Naţional şi a Operei

Situaţia localului Teatrului Naţional din Bucureşti este următoarea:

Corpul din faţă, reconstruit anul trecut în beton armat, s'a menţinut în cele mai bune condiţii. Restul clădirii nu mai prezintă nici o siguranţă pentru următoarele motive: plafonul sălii mari are o înclinare pronunţată, iar partea din faţa scenei s'a şi dărâmat; a căzut zidul calcan din spatele scenei, distrugând plafonul încăperilor din spate; zidul dinspre str. Matei Millo este deplasat cu câţiva cm.; zidăria deasupra golului mare al cortinei s'a dărâmat în parte, iar restul ameninţă să se prăbuşească.

Aceasta fiind situaţia, Teatrul a fost închis. Urmează să se închirieze un alt local.

La Opera Română s'a dărâmat zidul calcan dela sala de pictură; s'a crăpat plafonul dela sala de spectacole, susţinut de o şarpantă veche de lemn, restul ziduriilor prezintă foarte multe crăpături şi deplasări.

Intrucât clădirea nu mai prezintă nici o siguranţă, Opera trebue evacuată.

Teatrul Naţional din Iaşi nu are mari stricăciuni, iar cel din Timişoara niciuna.

Situaţia muzeelor

La muzeele din Bucureşti lucrurile stau astfel:

Muzeul de Antichităţi. Pe lângă obiectele antice deteriorate, s'au găsit coşuri dărâmate, iar pereţii ameninţă cu prăbuşirea. Colecţiile vor fi evacuate.

Muzeul Simu: Poate fi redeschis în scurtă vreme, dacă se fac reparaţiile necesare.

Muzeul Aman: Va fi evacuat, întrucât casa este veche şi ziduriile au suferit crăpături.

Pinacoteca Statului: In urma stricăciunilor cauzate Ateneului Român, Pinacoteca va fi evacuată.

Muzeul Toma Stelian: Lucrările au fost trecute în subsol.

Muzeul Kalinderu şi muzeul de istorie naturală au suferit mici stricăciuni.

Pentru ajutorarea sinistraţilor in urma cutremurului

Comunicat

Ministerul justiţiei comunică:

D. Mihai A. Antonescu, ministrul justiţiei, lucrează la întocmirea unui decret privitor la măsurile juridice excepţionale pentru ajutorarea sinistraţilor.

Decretul va cuprinde un regim de moratoriu pentru sinistraţi, precum şi obligarea institutelor de credit de a acorda împrumuturi de reconstrucţie.

Deasemenea va prevedea instituirea unor oficii de închiriere pentru cazarea sinistraţilor.

*

Parchetul a comunicat eri 13 Noembrie 1940 d-lui Mihai A. Antonescu, ministrul justiţiei, că s'a dispus instituirea de sechestru şi măsuri de conservare precum şi incripţii ipotecare asupra averii mobiliare şi imobiliare a inculpaţilor implicaţi în prăbuşirea blocului Carlton.

Un apel al „Crucii Roşii"

Societatea naţională de „Cruce Roşie" a Românlei ne trimite următorul apel pentru ajutorarea sinistraţilor:

„Din nou, Crucea Roşie cere obolul vostru pentru cei ce au rămas pe drumuri după cutremurul cel mare din noaptea de 9/10 Noembrie.

In primul rând gândim să ajutăm pe ţăranii din ţinuturile sinistrate cari, la sfârşitul unui an secetos cum n'a mai fost, acum au rămas şi fără adăpost.

Darurile se primesc la Centrala Crucii Roşii, str. Biserica Amzei 29 şi la toate filialele din provincie.

Preşedinte, Dr. I. Costinescu
Secretar general,
General Bălăcescu

Printre elevii liceelor militare n'a fost nici o victimă

1. — Se comunică părinţilor elevilor liceelor militare, că în urma cutremurului din noaptea de 9/10 Noemvrie a. c., nu este nicio victimă printre elevi.

2. — Deschiderea cursurilor la liceul militar „Regele Ferdinand I" din Craiova se amână la 25 Noemvrie a. c., pentru a se repara deteriorările clădirilor cauzate de cutremur.

Elevii acestei şcoale, atât cei noi cât şi cei vechi, vor aştepta în familie să primească ordine precise dela şcoală.

Inmormântarea artistului D. Grigoriu dela Teatrul Naţional şi a logodnicii sale

Miercuri, la ora 4 după amiază, s'a făcut la cimitirul Bellu, înmormântarea artistului D. Grigoriu dela „Teatrul Naţional" din Capitală şi a logodnicii sale, Angela Arapu, funcţionară la Direcţia vânătoarei din ministerul domeniilor, — victime ale groaznicei nenorociri dela „Carlton".

In numeroasa asistenţă, erau şi d-nii: Radu Demetrescu-Gyr, directorul general al teatrelor şi operelor; Haig Acterian, directorul teatrului Naţional din Capitală; Camil Petrescu, fost director al teatrului Naţional; Soare Z. Soare, G. Calboreanu, Ovid Brădescu, Coco Demetrescu, V. Maximilian, G. Storin, G. Ciprian, Tony Bulandra, Ion Manu, Brancomir, Ghibericon, Niki Atanasiu, Hociung, Jules Cazaban, Niculescu-Cadetu, etc.

De asemeni d-nele: Lucia Sturdza Bulandra, Marietta Anca, Maria Voluntaru, Aura Buzescu, Natasa Alexandru, Eugenia Zaharia, Victoria Mierlescu, Carmen Tăutu, etc.

După oficierea serviciului religios de către un sobor de preoţi, au rostit cuvântări preotul *Păscălescu-Orlea*, parohul bisericii Mihai Vodă şi d. *Haig Acterian*, vorbind despre viaţa şi meritele regretatului artist.

A mai vorbit deasemeni, d. dr. *George D. Vasiliu*, dela direcţia vânătorii din ministerul domeniilor, relevând că Angela Arapu a fost o funcţionară model şi o bună colegă.

*

Miercuri după amiază au mai fost înmormântate la cimitirul Bellu şi următoarele 10 victime ale groaznicei nenorociri dela fostul bloc „Carlton":

Stelian Călniceanu, dr. Margareta Aubert, Angela Focşa, Maria Mihăilescu, Teodora Amiral Negru, dr. Mafalda Negru, Bălaşa Djuvara, Margareta Andrei, Octav Calmuski-Arbore şi Adriana Calmuski-Arbore.

Alte zece cadavre identificate

Miercuri au mai fost identificate zece cadavre scoase din ruinele dela Carlton şi anume: d-na dr. Sofia Alexandrescu-Bârlad; Gheorghe Alexandrescu-Bârlad; Sanda Elena Vasiliad; Victoria Iliescu; Martin Şerban; Ioan Boamfă; Agata Boamfă; Aura Davideanu şi Elisabeta Pavel Ionescu.

S'a mai dărâmat un imobil din Capitală

Imobilul din b-dul Dinicu Golescu 25, care fusese grav avariat de cutremur şi care fusese evacuat, s'a prăbuşit Miercuri după amiază.

N'a fost nicio victimă.

O echipă de pompieri a sosit imediat la faţa locului dărâmând zidurile cari mai prezintau primejdie de surpare.

Vizita I. P. S. Patriarh la bisericile din Capitală care au suferit de pe urma cutremurului

Miercuri, la ora 3 d. a., I. P. S. Patriarh Nicodim, însoţit de d. Ionescu-Berechet, arhitectul Patriarhiei, a vizitat bisericile din Capitală, care au suferit mai mult de pe urma groaznicului cutremur de Duminică dimineaţă.

La biserica Mântuleasa, o secţiune orizontală adâncă de jur împrejur, produsă de infernale sguduituri, a făcut ca turla să se deplaseze puţin, în apropiere de acoperiş. La biserica Silvestru, s'au produs stricăciuni la cupolele din faţă şi mici avarii la turla principală. La biserica Precupeţii-Vechi, s'au produs fisuri adânci, neregulate, pe toate părţile laterale ale pereţilor, ca şi la cele 3 cupole ale bisericii. La biserica Sf. Voevozi, mici şi neînsemnate stricăciuni. La biserica Popa Tatu, peretele dela intrare cu turla din faţă, prăbuşită la pământ, într'un morman de cărămidă şi moloz, oferă privitorului o jalnică priveliste. Biserica Manea Brutaru are la turlă o mică porţiune de tencuială căzută şi câte o fisură neînsemnată la partea exterioară a pereţilor.

Biserica „Izvorul Tămăduirii" din str. Puţu cu Apă Rece are cupolele din faţă simţitor avariate, iar pereţii dela strana dreaptă, strana stângă şi dela altar, cu fisuri verticale profunde. Biserica Bradu-Boteanu are turlele grav avariate.

La toate bisericile, I. P. S. Patriarh a fost întâmpinat de preoţii respectivi, cari au raportat asupra situaţiei. Capul Bisericii ortodoxe române a dat dispoziţiuni dela caz la caz, ca aceste biserici să fie mai întâi restaurate şi apoi redate cultului divin.

„AJUTORUL LEGIONAR"

Cutremurul care s'a abătut peste ţară zilele trecute a secerat multe vieţi româneşti şi a lăsat zeci de mii de fraţi fără adăpost.

Oricare dintre noi ar fi putut avea aceiaşi soartă, de a aştepta sosirea iernii în stradă.

Cei aruncaţi acum de destin nu pot rămâne nepăsători în faţa acestei nenorociri naţionale.

Cine nu-şi ajută azi aproapele, cum a spus Mântuitorul, sau fratele căzut în nenorocire, cum a spus Căpitanul, nu poate pretinde să fie ajutat mâine, când nenorocirea l-ar lovi şi pe el.

Căci avem de ispăşit multe păcate în faţa lui Dumnezeu şi poate că încercările Sale nu s'au sfârşit pentru noi.

Ca în toate împrejurările grele, Mişcarea Legionară a fost prezentă la datorie din primul moment. Multe echipe de cămăşi verzi au fost trimise din centrele mai puţin lovite de cutremur în cele mai greu încercate, pentru ajutor.

Numeroase vieţi au fost smulse morţii dintre zidurile prăbuşite, avutul sinistraţilor a fost ocrotit şi multe nenorociri au fost evitate prin truda şi abnegaţia legionarilor din echipele de salvare, dintre cari câţiva şi-au găsit moartea printre ruine.

Ţara toată trebue să urmeze Legiunea, pentru a scăpa din acest impas.

Este nevoe de locuinţe pentru adăpostirea sinistraţilor din Capitală, şi oraşele greu încercate de cutremur.

Cine poate să se restrângă în camere mai puţine, cedând provizoriu o parte din locuinţa sa sinistraţilor, să o facă repede.

Mai este nevoie de materiale pentru a repara cât mai multe clădiri şi trebuesc deasemenea specialişti şi braţe de muncă pentru construcţii, astfel încât la căderea iernii toate imobilele avariate să fie puse în stare de funcţionare.

Este nevoe şi de importante sume de bani pentru a se veni în ajutorul sinistraţilor nevoiaşi.

In acest scop „Ajutorul Legionar" a deschis la C. E. C. contul nr. 513, unde se pot face zilnic depuneri, ca şi la casieriile Ajutorului Legionar din Capitală şi provincie.

Ziarele au fost rugate să deschidă liste de subscripţie pentru sinistraţi, publicând numele subscriitorilor şi depunând reţetele la Ajutorul Legionar.

Toate sumele colectate, cari nu se depun direct la C. E. C. toate ofertele de locuinţe, materiale şi braţe de muncă, vor fi îndrumate la „Ajutorul Legionar", la Secţiunile judeţene, iar în Capitală în str. Roma 32-34. tel. 240.00.

Spre a se veni în ajutorul sinistraţilor din judeţele mai greu încercate de cutremur „Ajutorul Legionar" va pune la dispoziţia secţiunilor sale judeţene, sume variabile, până la un milion de lei.

Deasemenea va repartiza din depozitele sale o cantitate de 25 vagoane de cherestea de construcţie, pe care o au disponibilă.

*

Doamne comandante din Mişcarea Legionară şi conducătoare din colonia germană din Bucureşti, au plecat eri dimineaţă la orele 11 la Panciu, cu un autobuz pus la dispoziţie de misiunea militară germană, pentru a da ajutor locuitorilor acestui oraş de provincie care, după cum se ştie, a suferit cel mai mult, de pe urma cutremurului.

Doamnele au dus în deosebi alimente şi medicamente, cari toate vor fi distribuite la faţa locului.

Consfătuirea conducătorilor lucrărilor de degajare a ruinelor

Miercuri s'a ţinut o consfătuire a conducătorilor lucrărilor de degajare a dărâmăturilor dela blocul „Carlton". Au luat parte d-nii: comandant legionar Sandu Valeriu, comandantul şantierului, procuror Petrescu, jude instructor Bănescu; col. Vasiliu Dumitru, comandantul detaşamentelor militare care colaborează la degajarea dărâmăturilor; ing. Şt. Drăgănescu; dr. leg. Ştefan Buzdugan, şeful postului de prim ajutor medical; chestorul legionar Petre Nicolau însărcinat cu ordinea pe şantier; legionara d-na Eugenia g-ral Mehedinţi, conducătoarea cantinei de pe şantier; ing. Petrescu, ing. Leonida, C. Bercaru, Eug. Gălăşanu ş. a.

S'au luat o serie de măsuri pentru bunul mers al lucrului pe şantier. Intre altele s'a hotărât interzicerea intrării pe şantier a persoanelor fără autorizaţii speciale; retragerea cordoanelor de jandarmi înapoia debitului de tutun dela universitate şi intrarea la cooperativa funcţionarilor publici, pentru ca acestea să poată funcţiona normal; acelaş lucru şi la subsecretariatul de stat al aerului şi marinei.

D. ing. Drăgănescu a arătat stadiul lucrărilor şi măsurile luate până acum.

*

Tot Miercuri dim. au fost convocaţi acolo proprietarii imobilului bloc din b-dul Brătianu 9, şi proprietarii imobilului din str Regală 18, învecinate cu blocul „Carlton".

S'au luat măsuri să se întărească subsolul dela imobilul din b-dul Brătianu 9, vecin cu Carlton, — care e ameninţat cu inundarea, zidându-se uşa de fier care desparte cele două subsoluri. Imediat ce molozul va fi îndepărtat se va consolida stâlpul de susţinere al imobilului, care a fost sdrobit de prăbuşirea blocului alăturat.

Semnificaţia luminii care s'a văzut în noaptea de 9 Noembrie

Aproape toate cutremurele observate au fost precedate, învăluite sau urmate de sgomote.

Din când în când, unii observatori au afirmat că au văzut în cursul cutremurelor fenomene luminoase — globuri, aureole sau scântei.

Mulţi oameni de ştiinţă n'au vrut să creadă în existenţa acestor fenomene şi le-au atribuit groazei sau zăpăcelii observatorilor.

Cercetările făcute în ultimul timp sunt mai puţin categorice — dar dacă acceptă apariţia acestor fenomene luminoase, refuză să vadă o legătură între ele şi cutremure.

Cele dintâi „lumini de cutremure" au fost observate în anul 89. Acum douăzeci de ani, profesorul Galli a făcut o listă de 148 fenomene luminoase observate în cursul cutremurelor. Cu toate acestea, seismologii au rămas sceptici până în 1930, când doi membri ai Institutului seismologic japonez au adus mărturii cari nu mai puteau fi trecute cu vederea.

In cursul unui cutremur, noaptea, ei au văzut cerul luminat de dungi asemănătoare trăsnetelor, dar cu o durată mai lungă.

In regiunea unde scoarţa se cutremura mai violent, în inima suprafeţii sguduite, se vedeau lumini care jucau în toate direcţiile, şi un fel de globuri luminoase au apărut într'o parte a cerului.

Mai mult: într'o suburbie din Tokio, cerul era luminat ca ziua iar în oraş, deşi în plină noapte, obiectele din camerele neluminate au devenit perfect vizibile. Alte 1500 persoane au văzut atunci aceste fenomene luminoase; dar în timp ce unii erau de părere că lumina era albăstrue sau albă, alţii au văzut-o roşcată sau portocalie.

Seismologii japonezi au observat de asemeni că fenomenele luminoase au început înaintea cutremurului şi au continuat câtva timp după încetarea sguduiturilor atingând maximul odată cu cele mai grave sguduiri.

Inregistrările meteorologice n'au arătat în acel timp nici-o furtună şi nici-un trăsnet.

Ştirile care viu din ţară arată că în cursul cutremurului din noaptea spre Sâmbătă spre Duminică, în foarte multe locuri s'au observat fenomene luminoase, de cele mai felurite forme: panglici roşii, trăsnete, globuri luminoase sau scântei.

Bine înţeles, s'a făcut imediat o legătură între cutremur şi aceste fenomene.

După cum am arătat mai sus nu se poate nega existenţa acestor fenomene în cursul cutremurelor. Legătura cauzală este însă greu de făcut şi oamenii de ştiinţă sunt înclinaţi să vadă mai mult o coincidenţă între cutremure şi fenomenele luminoase.

In cazul nostru, lumina roşie observată a apărut în adevăr: în noaptea tragică, o aurora boreală a luminat pe alocuri teritoriul românesc şi ea a fost notată şi ide câţiva observatori calificaţi.

Scânteile sau globurile luminoase au existat probabil nu numai în imaginaţia supra-excitată a privitorilor; în această epocă a anului pământul primeşte o ploae de meteoriţi şi lumina lor a impresionat în mod deosebit.

Accentuăm că seismologia n'a descoperit până acum nicio legătură între cutremure şi fenomenele luminoase. Ele ar putea exista, dacă admitem că armonia cosmică odată turburată produce fenomene cari ar părea disparate în faţa unei analize dar care se integrează într'un tot ale cărui legi nu le cunoaştem.

„Pinacoteca municipiului" n'a suferit stricăciuni in semnate

Cutremurul a produs pagube neînsemnate la „Pinacoteca municipiului", din b-dul Lascăr Catargiu, 21. Clădirea ce o adăposteşte a fost solid construită. Geamuri sparte şi ceva tencuială căzută la plafoanele dela etaje, acesta este efectul cutremurului.

Tablourile n'au avut nimic de suferit. O singură sculptură în ghips din sala consacrată sculptorului „Filip Marin" a căzut de pe etajeră şi s'a spart.

„Pinacoteca" rămâne închisă publicului vizitator câtva timp.

Cutremurele din anii 1838 şi 1892 din România

A doua zi după marele cutremur din anul 1838 „Curierul Românesc" al lui I. Eliade a publicat următorul articol:

„Era 9 ceasuri după prânz; mulţi se adunaseră la Teatru (Teatrul din Capitală al Soc. Filarmonice N. R.) să vază pe *„Angelo"*.

Abia se ridicase pânza la actul al doilea; privitorii stau să vază sfârşitul grozavei cercetări a lui Omodei. Roginela începe a tremura, fuge, scoate un ţipăt şi ţipătul ei se repetează în toată sala! *Se cutremură!* Şi cutremurul era mare. Sala trosnea. lumea năvăli, se îmbulzea la eşire, unul trecea peste altul; în vreo 30 de secunde huetul şi sălătatul pământului se liniştiră. M. Sa Prea înălţatul nostru Domn, aflându-se în loje, n'a vrut să se coboare pe scara deosebită; s'a grăbit a veni în sală, chiar în mijlocul mulţimei îngrozite, vrând să se împărtăşească din primejdia de obşte şi să iasă pe acolo pe unde ieşeau toţi. Fiinţa Sa însufleţi curagiul şi potoli îmbulzeala ce ajunsese mai mare decât cutremurul. După ce se încredinţă că nu s'a întâmplat nici o nenorocire, M. Sa porni de grabă a vizita uliţele cele mai locuite şi cu ziduri mai mari. Venind până la uliţa Lipscanilor, auzi că s'a dărâmat hanul lui Sf. Gheorghe. De grabă porunci să vie cu sine un chirurg şi un doctor; se duse la faţa locului; hanul de două laturi era în ruine şi zidul dărâmat sdrobise şi alte case din hanul Filaret. M. S. vru să se încredinţeze de s'a întâmplat vreo primejdie de viaţă.

Aflând câţiva răniţi, a stat de faţă până când li s'au luat sânge şi li s'a dat tot ajutorul trebuincios. De aci, vizitând casa sfatului, unde a aflat doi oameni răniţi, porni a cerceta cazarma, spitalul milităresc şi toate ulitele; pretutindenea nu se depărta până când nu se da celor ce sufereau ajutorul trebuincios. M. Sa, vrând a se încredinţa însuşi dacă cei trimişi la spitaluri prin poruncile M. Sale pot să dobândească îngrijirile cuviincioase la starea lor, s'a dus singur la spitalul Filantropia, unde a poruncit a se găti două odăi pentru primirea celor sdrobiţi. Până aproape de ziuă M. Sa nu s'a odihnit, intrând prin toate casele unde auzea că s'a întâmplat vreo nenorocire şi mângâind pe toţi. A doua zi asemenea M. Sa, eşind în oraş, s'a încredinţat de toată starea Capitalei. Insţiinţându-se că cu acest primejdios prilej se scumpiseră zidarii, varul şi cărămida, M. Sa a dat strasnice porunci ca totul să rămâie în preţul de mai 'nainte. Doctorii şi doctorile se însleau fără plată celor săraci. Pe la case sărace, M. Sa a făcut ajutoare spre a-şi drege stricăciunile făcute de cutremur.

Cutremurul s'a simţit foarte grozav în Bucureşti; a ţinut aproape de 30 secunde. Toate casele au suferit, care mai mult, care mai puţin, această grozavă sguduire. După raporturile ce s'au primit, s'au aflat 8 morţi, 14 răniţi şi 35 dărâmături întregi.

Toţi comisarii poliţiei au luat îndată de a doua zi porunci ca, dimpreună cu un arhitect al stăpânirii, să cerceteze toate casele şi toate zidirile din văpselile lor, spre a se lua toate îngrijirile cuviincioase spre paza şi siguranţa locuitorilor".

Cutremurul din anul 1892

A doua zi după cutremurul din 3 Octombrie 1892, ziarul „Timpul" a publicat următorul articol despre efectele acestui fenomen în Capitală şi în ţară:

„Cutremurul de eri este încă obiectul tuturor convorbirilor şi panica nu s'a potolit decât pe seară. In hale panica a fost considerabilă şi, după cum spune un confrate, precupeţii şi negustorii de toate felurile au căzut în genunchi făcându-şi cruci. Limba clopotului Mitropoliei, sguduită de cutremur, a lovit în clopot o singură lovitură. Precum am spus chiar eri dimineaţă, o mulţime de stricăciuni mici, ce e drept, s'au produs prin casele particulare şi pe la stabilimentele publice. Pe lângă cele spuse de noi, eri, şi de confraţii noştri, putem să adăugăm că coşul înalt dela manutanţa militară s'a dărâmat şi că era mare teamă să nu se întâmple acelaşi lucru şi cu biserica Sărindari şi cu coşul dela Băile Eforiei.

Telegramele sosite de prin judeţe ne spun că cutremurul a fost simţit în cea mai mare parte din oraşele de provincie şi că, în Dobrogea şi la Giurgiu, cutremurul a fost înspăimântător. Astfel, la Cernavoda a căzut turnul domului central al bisericii ce este încă în construcţie. La Constanţa, localul oficiului telegrafo-poştal, de şi nou, a suferit mult, precum şi mai multe case din oraş. La Medgidia s'au dărâpănat rău trei case. La Mangalia s'au dărâmat câteva tavanuri de la cazarma de infanterie şi două case s'au dărâmat de tot. La Călăraşi au căzut numai câteva tavanuri. La Oltenita două ziduri s'au prăbuşit în localul oficiului telegrafo-poştal. In oraş o mulţime de case au crăpat. Doi lucrători, cari lucrau la construcţia birourilor de accize din port, au fost grav răniţi.

La Giurgiu cutremurul a fost foarte puternic şi panica a fost colosală. Toată lumea a fugit spre marginea oraşului. Telegramele spun că, dacă cutremurul mai ţinea încă câteva secunde, tot oraşul ar fi fost în ruine. Din fericire s'au dărâmat numai câteva tavanuri dela gimnaziul local şi dela casa d-lui Fulga.

Cutremurul a mai fost simţit la Focşani, Brăila, Tecuci, Târgovişte, Piteşti, T.-Măgurele; dar în aceste oraşe n'a pricinuit nici o daună.

La Iaşi, Dorohoi şi în Gorj, cutremurul n'a fost deloc simţit.

Intrucât priveşte cauzele acestui cutremur, iată ce citim în ziarul *Bucureşti* şi cum ne-au spus şi nouă persoane competente în asemenea materie:

„Desigur, zice numitul ziar, că atunci când asemenea perturbări se produc la nivelul solului, efectul este cu mult mai însemnat în etajele superioare când impulsiunea terestră este orizontală.

„Persoana care ne dă aceste fapte, crede că vreo mare scufundare trebuie să fi avut loc în straturile inferioare ale Carpaţilor, şi nu e departe de a crede că fenomenul trebuie să fie atribuit secetei îndelungate ce s'a simţit în România şi care a pricinuit desigur perturbarea, sau care a fost una din împrejurările ce au cauzat-o.

„Se poate lesne înţelege că lipsa de îmbibare normală a straturilor subordonate, a trebuit să producă o mişcare de retragere suficientă pentru a aduce după sine o deplasare însemnată sub formă de scufundare, şi, prin urmare, a mare perturbare ale cărei efecte s'au întins în mare distanţă către Sud.

„A fost aşa dar scufundare, ridicare şi împingere generală către Sud.

„Dovada că e puţină apă meteorologică răspândită pe suprafaţa ţărei noastre, se poate constata prin scăderea tuturor isvoarelor de apă şi cu deosebire prin secarea Lacului Sărat, al cărui nivel nu se scoborise nici odată atât de jos. Apele sale, care în timpuri ordinare au o sărătură dela 12—14 gr. Beaume, acum au ajuns aproape la saturaţie, dovadă că la 17 curent ele aveau 23 gr., împrejurare extraordinară care arată la ce grad seceta ne-a atins. Constatarea acestui fapt singur poate fi invocat în favoarea teoriei dezvoltate de inginerul ce ne-a comunicat aceste amănunte".

Durata cutremurului a fost apreciată: în Bucureşti la 30 secunde, 14 la Sulina, 30 la Brăila, 40 la T.-Măgurele şi 40 la Târgovişte".

Se împarte pâine la populaţia din Panciu

Un magazin de coloniale din Panciu